

تهیه نظام‌نامه اخلاق حرفه‌ای در مشاوره و روان‌درمانی

مجری: دکتر علی فتیحی آشتیانی

گروه: علوم پیراپزشکی

سال شروع: ۱۳۹۴

سال پایان: ۱۳۹۶

چکیده

مقدمه

هدف این مطالعه، تعیین اصول عمومی، استانداردها و ضوابط اخلاقی برای فعالیتهای حرفه‌ای روانشناسان و مقایسه آنها با سایر کشورها است.

روش‌شناسی

این مطالعه از نوع مطالعات توصیفی است. اجرای آن براساس چند گام صورت گرفت: گام اول، بررسی منابع مکتوب (مقاله‌ها، کتاب‌ها، یافته‌های پژوهشی و سایت‌های معتبر) در حوزه اخلاق حرفه‌ای، گام دوم، بررسی نظام‌نامه‌های اخلاق حرفه‌ای روانشناسی در کشورهای آمریکا، بریتانیا، استرالیا و کانادا، گام سوم مقایسه اصول عمومی و استانداردها و ضوابط اخلاق حرفه‌ای روانشناسی در ایران با این کشورها بود.

یافته‌ها

اصول عمومی نظام‌نامه اخلاق حرفه‌ای ایران شامل اصلا احترام به شأن و آزادی انسان و تکریم شخصیت مراجعان، اصل وظیفه‌شناسی و مسئولیت‌پذیری، اصل ارائه خدمات مؤثر و اجتناب از آسیب‌رسانی اجتماعی، اصل عدم تبعیض، اصل توجه به رفاه دیگران و اصل توجه به نظام ارزش‌های جامعه است. استانداردها و ضوابط اخلاق حرفه‌ای شامل صلاحیت، مسئولیت، روابط حرفه‌ای، رازداری، سنجش، ارزیابی و تفسیر آزمون‌های روانشناختی، مداخلات روانشناختی، آموزش، کارورزی و نظارت، پژوهش و انتشار، تبلیغات و خدمات عمومی، حل و فصل مسائل و تعارض‌های اخلاقی می‌باشد. نظام‌نامه‌های اخلاقی در روانشناسی در کشورهای ایران، آمریکا، کانادا، بریتانیا و استرالیا از نظر تاریخ تصویب و بازنگری، تعریف مفاهیم و اصطلاحات، اصول عمومی اخلاق حرفه‌ای، استانداردها و ضوابط اخلاق حرفه‌ای مورد مقایسه قرار گرفتند.

بحث و نتیجه‌گیری

شباهت و همسویی زیادی در نظام‌نامه‌های اخلاق حرفه‌ای روانشناسی در کشورهای مورد مطالعه وجود دارد و می‌توان گفت شباهت‌ها بیش از تفاوت‌ها است. به نظر می‌رسد مهم‌ترین نکته‌ای که زمینه اختلاف را فراهم می‌کند، این است که در همه نظام‌نامه‌های اخلاق حرفه‌ای، به جای خدا محوری، قانون محوری وجود دارد. در حالی که در اسلام مهم‌ترین معیار روانشناسان و مشاوران، تقوا و خدامحوری است. نتایج این تحقیق می‌تواند منبع معتبری برای استفاده روانشناسان، مشاوران، محققان و اندیشمندان در مورد اخلاق حرفه‌ای و آشنایی با اصول عمومی، استانداردها و ضوابط حرفه‌ای باشد.

کلیدواژه: روانشناسی، اخلاق حرفه‌ای، اصول عمومی، استانداردها و ضوابط، ایران.